

Мақұлдаймын
 Қостанай облысы әкімдігінің білім
 басқармасының «Қостанай
 қаласының білім бөлімі» ММ «№9
 балабақшасы» КМҚК
 мен ерушісінің у.қ.а.
 М.Шыңғысова
 « » мамыр 2023 ж

Үлгілік қамтамасыз ету

**«Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасының «Қостанай қаласы білім бөлімінің»
 «№9 бөбекжайы» КМҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
 жөніндегі уәкілі туралы**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасының Қостанай қаласы білім бөлімінің «№ 9 бөбекжайы» КМҚК-ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті қызметкері туралы үлгілік ереже (бұдан әрі – Үлгілік ереже) әзірленді. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 16-бабының 3-тармағына сәйкес.

2. Осы Үлгілік ереже балабақшадағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті тұлғаның мақсаттарын, міндеттерін, қағидаттарын, функциялары мен өкілеттіктерін айқындайды.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган туралы ереже балабақшаның ресми интернет-ресурсында орналастырылып, барлық қызметкерлердің назарына жеткізіледі.

5. Осы Үлгі ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - квазимемлекеттік сектор субъектілерінің және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі функция;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу;

3) мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті адамдардың, соларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл жағдайда осы адамдардың жеке мүдделері құқық бұзушылықтың бұзылуына әкеп соғуы мүмкін, -өздерінің қызметтік міндеттерін орындауы және (немесе) тиісінше орындамауы;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - сыбайлас жемқорлық белгілері бар, заңмен әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген заңсыз кінәлі әрекет (немесе әрекетсіздік);

5) сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

6) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің профилактикалық іс-шаралар жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган. сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және оның аумақтық бөлімшелері.

6. Квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілдің функцияларын жүзеге асыратын жауапты тұлға айқындалады, оның негізгі міндеті осы ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету болып табылады. сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы.

Бұл ретте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілдің функцияларын жүзеге асыратын жауапты тұлға ықтимал мүдделер қақтығысын ескере отырып айқындалады.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы комплаенс қызметкерінің функцияларын жүзеге асыратын жауапты тұлға квазимемлекеттік сектор субъектісі басшысының шешімімен айқындалады.

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкіл өз өкілеттіктерін атқарушы органға, квазимемлекеттік сектор субъектісінің лауазымды адамдарына тәуелсіз жүзеге асырады, тәуелсіз басқару органына есеп береді және республика заңнамасының талаптарының сақталуын қамтамасыз ету кезінде тәуелсіз болады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның қызметін әдістемелік қамтамасыз етуді жүзеге асырады.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілі функциясын квазимемлекеттік сектор субъектісінің басқа құрылымдық бөлімшелерінің функцияларымен біріктіруге жол берілмейді.

11. Егер Заңда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы халықаралық стандарттарда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды ұйымдастыру бойынша осы Үлгі ережеде көзделмеген талаптар мен тәсілдер белгіленсе, осы талаптар мен тәсілдер субъектісінің басшысымен бекітіледі. квазимемлекеттік сектор.

2-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның мақсаттары, міндеттері, принциптері, функциялары мен өкілеттіктері

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкіл қызметінің негізгі мақсаты квазимемлекеттік сектордың тиісті субъектісі мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнаманың орындалуын бақылау болып табылады. - сыбайлас жемқорлық шаралары.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның міндеттері:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісінің және оның қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу және ескерту құралдарын енгізуін қамтамасыз ету;

2) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жүйесін тиімді іске асыру;

3) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді қамтамасыз ету;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі сыртқы нормативтік талаптардың және озық халықаралық тәжірибенің сақталуын қамтамасыз ету;

5) Заңға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету.

3. Квазимемлекеттік сектор субъектісі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл функцияларын енгізу және жүзеге асыру кезінде келесі принциптерді басшылыққа алады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі функцияларды орындау үшін бөлінген өкілеттіктер мен ресурстардың жеткіліктілігі;

2) басшылықтың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтаудың тиімділігіне мүдделілігі;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган қызметінің ақпараттық ашықтығы;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган қызметкерінің тәуелсіздігі;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтаудың үздіксіздігі;

6) сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтауды жақсарту;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды сақтау функцияларын жүзеге асыратын мамандардың құзыреттерін ұдайы жетілдіру.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның функциялары:

1) дамытуды қамтамасыз етеді:

квазимемлекеттік сектор субъектісінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы ішкі саясаты;

квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлеріне арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы нұсқаулықтар;

квазимемлекеттік сектор субъектісінде мүдделер қақтығысын анықтау және шешудің ішкі саясаты;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамаға сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ішкі іс-шаралар жоспары;

фактілер немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы ықтимал бұзушылықтар туралы квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлерін хабардар ету тәртібін реттейтін құжат; корпоративтік этика мен мінез-құлық мәселелерін реттейтін құжат;

2) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинауды, өңдеуді, қорытындылауды, талдауды және бағалауды жүзеге асырады;

3) Қазақстан Республикасы Агенттігі Төрағасының бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес

квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді үйлестіреді. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14441 болып тіркелген);

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның және квазимемлекеттік сектор субъектісінің бірінші басшыларының бірлескен шешімімен жүзеге асырылатын квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдауға қатысады;

5) квазимемлекеттік сектор субъектісінде анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне және оларды азайту және жою бойынша қабылданған шараларға мониторингті жүзеге асырады;

6) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізеді;

7) квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқыту семинарларын ұйымдастырады;

8) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты және корпоративтік этика мен мінез-құлық мәселелерін сақтауын бақылауды қамтамасыз етеді;

9) квазимемлекеттік сектор субъектісінің ұжымында жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес келетін қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді;

10) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің комплаенс қызметінің құзыреті шегінде заңда белгіленген мемлекеттік функцияларды, қаржылық бақылау шараларын және сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға тенестірілген адамдардың сақтауын қамтамасыз етеді;

11) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспарын әзірлейді және іске асыруына мониторингті жүзеге асырады;

12) мүдделер қақтығысын анықтау, бақылау және шешу, оның ішінде жұмыспен қамту, сатып алу және квазимемлекеттік сектор субъектісінің бизнес-процестері мәселелері бойынша шаралар қабылдайды;

13) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыйлықтар беру және алу мәселелерін реттеу бойынша шаралар қабылдайды;

14) контрагенттерді кешенді тексеруді жүзеге асырады;

15) квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштер (шағымдар) бойынша ішкі аудит жүргізеді және/немесе оларға қатысады;

16) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы, квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сот тәжірибесіндегі өзгерістерге мониторингті және талдауды жүзеге асырады;

17) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларын іске асыру тиімділігін бағалауды жүзеге асырады;

18) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінің және қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша ақпаратын тыңдауға;

19) квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою, квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызметін ұйымдастырудың ішкі процестерінің тиімділігін арттыру бойынша ұсынымдар енгізеді;

20) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметінің ерекшеліктеріне қарай, егер мұндай функциялар тәуелсіздікке әсер етпесе және мүдделер қақтығысын тудырмаса, сәйкестік, іскерлік этика, тұрақты даму мәселелеріне қатысты функцияларды орындайды;

21) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органмен және мемлекеттік органдармен, квазимемлекеттік сектор субъектілерімен, қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ өзге де жеке және заңды тұлғалармен өзара іс-қимыл жасайды.

5. Квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысының шешімімен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган тағайындалады және оның өкілеттіктерінің мерзімі, сыйақы мөлшері мен еңбекақы төлеу шарттары айқындалады.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның уәкілетті органы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүктелген міндеттердің орындалуын қамтамасыз етеді.

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілдің функционалдық міндеттері, құқықтары мен міндеттері Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган қызметкері туралы ереженің негізінде әзірленетін және басшы бекітетін лауазымдық нұсқаулықтармен немесе қызметкердің лауазымдық құқықтары мен міндеттерін айқындайтын құжаттармен айқындалады. квазимемлекеттік сектор субъектісінің.

8. Комплаенс қызметкері комплаенс саласындағы уәкілетті органдар мен кәсіби ұйымдар өткізетін оқу іс-шараларына қатысу арқылы өзінің кәсіби біліктілігін үнемі жетілдіріп отыруы қажет.

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган өз қызметі шеңберінде:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінен, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын мәліметтер мен материалдарды сұратады және алады;

2) өз құзыретіне жататын мәселелерді квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына енгізуге бастамашылық етеді;

3) ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңнамасын бұзу туралы келіп түскен хабарламаларға қызметтік тексеру жүргізеді;

4) квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшылары мен басқа да қызметкерлерінен қызметтік тексерулер шеңберінде жазбаша түсініктемелер беруді талап етеді;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды әзірлейді және оларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді;

6) өз құзыреті шегінде ішкі құжаттардың жобаларын әзірлеуге қатысады;

7) квазимемлекеттік сектор субъектісі қызметкерлерінің квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуы немесе әлеуетті

мүмкіндігі туралы хабарлауы үшін ақпараттық арналарды жасайды немесе квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларының тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу;

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл органының қызметкері өз қызметін жүзеге асыру кезінде:

1) квазимемлекеттік сектор субъектісі және оның аффилирленген тұлғалары туралы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі функцияларды жүзеге асыру кезеңінде белгілі болған инсайдерлік ақпараттың, егер оларда күтілетін және (немесе) туралы мәліметтер болмаса, құпиялылығын сақтайды.) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған;

2) сыбайлас жемқорлықтың болжамды немесе нақты фактілері, корпоративтік әдеп кодексін және квазимемлекеттік сектор субъектісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша басқа да ішкі құжаттарды бұзу фактілері бойынша жүтінген тұлғалардың құпиялылығын қамтамасыз етеді;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуына немесе ықтимал мүмкіндігіне байланысты кез келген жағдайлар туралы квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысын уақтылы хабарлар етеді;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның назарына әзірленіп жатқан, жасалған немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы белгілі болған жағдайларды жеткізуге;

5) квазимемлекеттік сектор субъектісінің белгіленген жұмыс режиміне кедергі жасамайды;

6) қызметтік және қызметтік этиканы сақтайды.

он бір. Сәйкестік жөніндегі қызметкер:

1) алдыңғы үш жылда өздері қатысқан процестік аудиттерге қатысуға;

2) тексерудің бейтараптығына нұқсан келтіруі мүмкін немесе осындай залал келтіреді деп есептелетін қызметпен айналысуға;

3) құпия ақпаратты жеке мүдделер үшін пайдалануға;

4) іскерлік этика нормаларын бұзуға;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қызметінің тәуелсіздігіне, объективтілігі мен бейтараптығына нұқсан келтіруі мүмкін немесе осындай залал келтіреді деп есептелуі мүмкін сыйлықтарды қабылдауға және қызметтерді пайдалануға;

6) мүдделер қақтығысына әкеп соғуы мүмкін тексерулерге, қызметтік тергеулерге және басқа да іс-шараларға қатысуға құқылы.

12. Квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшылығына:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның қызметін жүзеге асыру үшін тиімді жағдай жасауға ықпал етеді, оның максаттарын, міндеттерін, функциялары мен міндеттерін орындауға, құқықтарды жүзеге асыруға жәрдемдеседі;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілінің қызметіне әкімшілік (ұйымдастыру-техникалық) қолдауды, оның ішінде оның қызметі үшін қажетті мүмкіндіктерді, активтерді және ресурстарды, оның ішінде ақпараттық жүйелер мен қосымшаларды (қажетті дерекқорларға қолжетімділікті) және басқа да тауарларды ұсынуды жүзеге асырады. , жұмыстар, қызметтер;

3) комплаенс қызметкеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган қызметкерінің қызметі, әлеуметтік және коммуникациялық дағдылары мен құзыреттері бойынша оқыту және сертификаттау мүмкіндіктерін береді.

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимылы өзара сыпайылық пен жұмыстағы дұрыстыққа негізделеді.

14. Квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға:

1) осы Үлгілік ереженің 14-тармағының 1) тармақшасында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның лауазымды тұлғасының міндеттері мен функцияларын іске асыру үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты ұсыну;

2) анықталған тәуекелдер мен бұзушылықтарды объективті талқылау;

3) туындайтын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешу.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметкердің есеп беруі

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган тоқсан сайын квазимемлекеттік сектор субъектінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қабылданған шаралар туралы ақпаратты сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы бойынша квазимемлекеттік сектор субъектінде қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар туралы қосымша ақпарат жіберіледі.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына мерзімді түрде есеп береді.

Квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысы тарапынан болуы мүмкін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар анықталған жағдайда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган Заңның 24-бабының 1-тармағына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға жүгінеді.